

BALTŲ KALBŲ
TEKSTŲ IR ŽODŽIŲ
REIKŠMĖS

SUDARYTOJOS IR MOKSLINĖS REDAKTORĖS

GINTARĖ JUDŽENTYTĖ-ŠINKŪNIENĖ

VILMA ZUBAITIENĖ

BALTŲ KALBŲ TEKSTŲ IR ŽODŽIŲ REIKŠMĖS

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2018

Sudarytojos ir mokslinės redaktorės:
Doc. dr. **Gintarė Judžentytė-Šinkūnienė** (Vilniaus universitetas)
Doc. dr. **Vilma Zubaitienė** (Vilniaus universitetas)

Recenzentai:
Prof. habil. dr. **Pēteris Vanags** (Stokholmo universitetas, Latvijos universitetas)
Prof. dr. **Bronius Maskuliūnas** (Šiaulių universitetas)

Redaktorių kolegija:
Prof. dr. **Laimutė Balodė** (Helsinkio universitetas)
Prof. dr. **Vytautas Kardelis** (Vilniaus universitetas)
Habil. dr. **Christiane Schiller** (Berlyno Humboldtų universitetas)
Dr. **Birutė Triškaitė** (Lietuvių kalbos institutas)
Doc. dr. **Žavinta Sidabraitė** (Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas)

Apsvarstė ir rekomendavo išleisti:
Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto taryba
(2018 m. lapkričio 26 d., protokolo Nr. (1.2) 180000-TP-6)
Taikomosios kalbotyros instituto Lietuvių kalbos katedra
(2018 m. lapkričio 9 d., protokolo Nr. 82)

Knygos leidybą rėmė Valstybinė lietuvių kalbos komisija
iš Valstybinės kalbos vartojimo, norminimo ir sklaidos programos lėšų

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės
Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų
banke (NBDB)

ISBN 978-609-07-0085-3 (spausdinta knyga)
ISBN 978-609-07-0084-6 (skaitmeninis PDF)

- © Gintarė Judžentytė-Šinkūnienė, Vilma Zubaitienė,
sudarymas, mokslinis redagavimas, 2018
- © Ona Aleknavičienė, Adriano Cerri, Kęstutis Dambrauskas, Pietro Umberto Dini,
Jolanta Gelumbeckaitė, Dalia Jakulytė, Erika Jasionytė-Mikučionienė,
Gintarė Judžentytė-Šinkūnienė, Jūratė Pajėdienė, Dalia Pakalniškienė,
Lina Plaušinaitytė, Norbert Ostrowski, Mindaugas Šinkūnas, Anta Trumpa,
Felix Thies, Jurgita Venckienė, Vilma Zubaitienė, 2018
- © Vilniaus universitetas, 2018

Turinys

- Gintarė Judžentytė-Šinkūnienė, Vilma Zubaitienė.** Įvadinės pastabos / 7
- Pietro Umberto Dini.** Senųjų baltiškųjų *Enchiridiono* vertimų paralelės: dėl *pasiutimo* formos (vok. *zu fluchen bewegt*) / 13
- Adriano Cerri.** Apie baltišką ir slavišką *rankos* pavadinimą / 26
- Norbert Ostrowski.** *Perkūno ir aitvaro* etimologijos / 39
- Anta Trumpa.** Ar XVII a. latvių kalbos žodynai – patikimi senųjų reikšmių aiškinimo kelrodžiai? / 44
- Gintarė Judžentytė-Šinkūnienė, Vilma Zubaitienė.** Atitikmenų ekvivalentiškumo problema paraleliniuose XVII a. žodynuose / 61
- Kęstutis Dambrauskas.** Žodžių reikšmių mišimas Jokūbo Morkūno *Postilės I ir III* dalyse / 126
- Felix Thies.** Samuelio Boguslavo Chylinskio *Naujasis Testamentas*: leksikografiniuose šaltiniuose nepaliudyti žodžiai ir jų reikšmės / 140
- Anta Trumpa.** Etnonimai XVI–XVII a. latvių kalbos tekstuose: latviai, lietuviai, rusai / 168
- Jolanta Gelumbeckaitė.** Europos kultūrinės tradicijos tąsa *Wolfenbüttelio postilėje* (1573/1574) / 184
- Ona Aleknavičienė.** Frazeologijos samprata XVIII a. lituanistikos šaltiniuose / 215
- Lina Plaušinaitytė.** Lietuviškų patarlių reikšmių interpretacijos Constanto von Wurzbacho rinkinyje *Sprichwörter der Polen historisch erläutert, mit Hinblick auf die eigenthümlichsten der Lithauer...* (1852) / 260
- Jurgita Venckienė.** Maironio *Pavasario balsų* (1895–1927) leksikos redagavimas / 289
- Jūratė Pajėdienė.** Laiko sakiniai su *kuomet* senojoje ir dabartinėje lietuvių kalboje / 318
- Erika Jasionytė-Mikučionienė.** Komplementiniai jungtukai *jog* ir *kad* senojoje ir dabartinėje lietuvių kalboje / 347
- Dalia Jakulytė, Dalia Pakalniškienė.** Senųjų raštų morfologijos duomenų bazės taikymas semantikos tyrimams: veiksmožodžių semantika / 373
- Mindaugas Šinkūnas.** Senųjų raštų rašybos keitimas paieškos sistemai / 389

